

ת"פ 645/10/23 - מדינת ישראל נגד שאדי זיוד (עציר)

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 645-10-23 מדינת ישראל נ' זיוד(עציר)

לפני בעניין:	כבוד השופט אלכס אחטר המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד יעל פנחסי ועו"ד עדי נשר
נגד הנאשם		שאדי זיוד (עציר) ע"י ב"כ עוה"ד עלא עתאמנה

גזר דין

הנאשם, תושב הרשות הפלסטינאית, הורשע על פי הודאתו בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק - סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל והחזקת סכין שלא כדין - סעיף 186(א) לחוק העונשין.

לפי עובדות כתב האישום בתאריך 03/09/23 סמוך לשעה 23:15 נמצא הנאשם סמוך לתחנת משטרת אום אל פחם כשברשותו סכין מטבח שאורך להבה כ-30 ס"מ וזאת מבלי שיהיה בידו היתר כניסה או שהייה או עבודה כדין.

בכתב האישום כפי שהוגש, צוין בסעיף 3 לעובדות כי מטרת החזקת הסכין נועדה לצורך ביצוע פיגוע. על עובדה זו חלק הסניגור ולאחר ששמעתי את הצדדים ומאחר ועבירת החזקת הסכין לא מתייחסת לנסיבות ההחזקה, ולא הייתה מחלוקת בין הצדדים ביחס ליסודות העבירה, אלא על נסיבות ביצועה בלבד, הוריתי על מחיקת סעיף 3 לעובדות כתב האישום.

המאשימה הגישה במסגרת טיעוניה לעונש את תמונת הסכין שנשא הנאשם (ת/1) וביקשה לראות בתכנון המוקדם של כניסה לישראל תוך הצטיידות בסכין את החומרה הרבה הנשקפת ממסוכנות הנאשם והפוטנציאל לפגיעה באזרחי המדינה.

המאשימה הפנתה לכך שעקב המצב הביטחוני, עלה מתחם הענישה בעבירות שבח בלבד לרף של 2-7 חודשי מאסר בפועל ואילו בענייננו הנאשם הוסיף גם החזקת סכין ולכן יש לקבוע מתחם ענישה שנע בין 12 לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ת/2) הכולל 4 הרשעות קודמות בעבירות שהייה בלתי חוקית

שימוש בנשק ותחמושת וביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל בתוך המתחם, מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

מנגד ב"כ הנאשם ציין שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה עוד כשנתפס על ידי השוטרים וכן כי עברו הפלילי ישן יחסית כאשר הרשעתו האחרונה ניתנה בשנת 2016. הנאשם אב לילדים ומפרנס יחיד במשפחתו. הנאשם עצור מזה שלושה חודשים ולכן בא כוחו מבקש להסתפק בתקופת מעצרו בהתאם למתחם הענישה שהיה נהוג בעת ביצוע העבירות. דהיינו, טרם מצב החירום.

דין והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

אין צורך להכביר מילים אודות חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם. בכניסתו לישראל שלא כדין פגע הנאשם בערך המוגן של ריבונות המדינה לקבוע מי יבוא בשעריה, שלטון החוק וכן בטחון הציבור וקניינו. בנוסף, עבירות אלה מכבידות על רשויות אכיפת החוק וכוחות הביטחון, הנדרשים להשקיע משאבים לא מבוטלים על מנת למגר את התופעה. בכניסתו של שב"ח שלא תחת פיקוח גורמי הביטחון גלום פוטנציאל של פגיעה בביטחון הציבור, על אחת כמה וכמה שעה שהמצב הביטחוני השורר בארץ אינו שפיר. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ס' ג'ובראן בעניין אלהרוש:

"מושכלות ראשונים הם כי הכניסה לישראל שלא כדין ומבלי היתר פרטני פוגעת בבטחון המדינה, בזכותה לקבוע את הבאים בשעריה ועלולה להגדיל את הסיכון לפשיעה מצד אלו ששוהים בה לא כדין... אין חולק כי עצם תופעת הכניסה שלא כדין מגדילה את הפוטנציאל לסיכון בטחוני, בין היתר בכך שהיא פותחת פתח לזליגת פעילות חבלנית עוינת (פח"ע) לתחומי מדינת ישראל ובכך מסכנת את בטחון תושביה".

בעבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה פגע הנאשם בערך המוגן של השמירה על הסדר הציבורי וקדושת החיים. הדגש המושם בעבירות של החזקת סכין שלא למטרה כשרה הנו פוטנציאל הנזק הרב היכול להיגרם כתוצאה משימוש בסכין. כל אירוע אלימות הכולל שימוש בסכין יכול להסתיים בפציעות קשות ולעתים פציעות קטלניות. לעתים

גם מי שלא התכוון להשתמש בסכין מלכתחילה, מתפתה לעשות בה שימוש שתוצאתו קטלנית. לא בכדי קבע המחוקק בצדה של עבירה זו עונש מקסימלי של חמש שנות מאסר.

אשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות שהייה בלתי חוקית, בהתאם להלכת אלהרוש, מתחם העונש בגין כניסה יחידה ללא עבירות נלוות, נע בין מאסר מותנה ועד 5 חודשים מאסר בפועל הכוללים את התנאי. ודוק, מתחם זה כפי שנקבע על ידי בית המשפט העליון מתייחס למי שנכנס לישראל לצורכי פרנסה, ללא עבירות נלוות, כאשר באופן חריג, קביעת המתחם לוקחת בחשבון גם העדרו של עבר פלילי, הגם שעל דרך הכלל מקומו של רכיב זה במיקום עונשו של הנאשם בגדרי המתחם.

ואולם, כיום, לאחר המאורעות הקשים שעברה ועודנה עוברת המדינה, נוכח מצב החירום מיום 07.10.2023, בית המשפט המחוזי בבאר שבע עת נדרש כאמור לשאלה זו במסגרת עפ"ג 31211-10-23 קבע שבנסיבות העניין מתחם העונש ההולם לעבירה בה הורשע הנאשם נע בין 2-7 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה הצופה פני עתיד. במסגרת פסק דין זה, ניתנה התייחסות להלכת אלהרוש, תוך שבית המשפט הפנה לקביעה באלהרוש לפיה מידת החומרה של עבירת השבח נגזרת מהמצב הביטחוני.

בהילכת אלהרוש נקבע כי מידת חומרה זו "עשויה להשתנות עם שינוי העתים ואף עשויה להשתנות ממחוז למחוז". כלומר גם אם אקבע שלצד החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע, תקפה עדיין הילכת אלהרוש, הרי שגם לפי הלכה זו, מוסמכת הערכאה הדיונית לסטות ממתחם העונש שנקבע בהלכת אלהרוש ולקבוע שעקב השינוי הביטחוני יש להחמיר בענישה שתוטל על הנאשם. בתי המשפט המחוזיים נצרת וחיפה אימצו אף הם את המתחם הנ"ל.

זאת ועוד, גם סעיף 40 י"ב לחוק העונשין, המעוגן בתיקון 113 לחוק, דן בנסיבות נוספות וקובע ש"אין לגרוע מסמכות בית המשפט לשקול נסיבות נוספות לביצוע העבירה לשם קביעת מתחם העונש ההולם..." נסיבות נוספות לטעמי הן המצב הביטחוני, כפי שאוזכר בהלכת אלהרוש.

מאחר שגם הלכת אלהרוש מאפשרת לבית המשפט לסטות מהרף התחתון של המתחם ולהטיל עונשי מאסר נוכח המצב הביטחוני ולאור העובדה שבית המשפט המחוזי מנחה את הערכאה הדיונית הנוכחית, הרי שיש לקבוע בעת הנוכחית מתחם ענישה לעבירה של כניסה לישראל שלא כדיון, נע בין 2-7 חודשי מאסר בפועל גם כשמדובר בנאשם ללא עבירות קודמות לצד ענישה הצופה פני עתיד.

עם זאת, כאמור, הנאשם הגדיל לעשות והצטייד בסכין שלפי התמונה, אין חולק על פוטנציאל הנזק הגדול שעלול להיגרם אם יעשה בה שימוש כנגד אדם. בעבירות של החזקת סכין למטרה לא כשרה, פסיקה עקבית קובעת, כי ככלל יש להטיל בגין עבירת החזקת סכין, גם כעבירה יחידה, עונש של מאסר ממש למעט במקרים חריגים. הסתפקות בעונש צופה פני עתיד אין בה כדי לבטא את חומרת העבירה או להעביר מסר מרתיע ברור, לנאשם ולחברה כולה.

ר' למשל האמור בע"פ 242/07 אובלימוב נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

ואכן אין צורך להכביר מלים על כך שסכין קוראת לשולף ולדוקר כשם שפירצה קוראת לגנב; "תת תרבות הסכין" על גילוייה השונים - מהחזקת סכין ועד לשימוש אלים בה - היא אורח תדיר, לא רצוי, בבתי המשפט, לרבות בבית משפט זה; היא כבר גבתה לא מעט חיי אדם, ועל כן אין מנוס מענישה מרתיעה לגביה, בכל גילוייה.

באותו מקרה אושר גזר דין של תשעה חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של החזקת סכין ללא עבירה נלווית.

ר' גם דברי בית-המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 5953-03-09, אבו לשין נ' מדינת ישראל:

"לא מצאנו עילה להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא. הלכה היא כי בעבירות של נשיאת סכין יש מקום לגזור עונש של מאסר. אמנם קיימים מקרים חריגים בהם לא נגזר עונש כאמור, ואולם בדרך כלל, וגם כאשר מדובר בנאשמים ללא עבר פלילי, גוזרים בתי המשפט עונש של מאסר בפועל על אלו הנושאים על גופם סכין ללא צידוק סביר."

עוד ר' רע"פ 2932/08 מרגאן נ' מדינת ישראל, רע"פ 9400/08 מועתז נ' מדינת ישראל, ע"פ 39461-10-13 גרשקוביץ נ' מדינת ישראל, עפ"ג 27836-08-14 חזן נגד מדינת ישראל וע"פ (חיפה) 31988-06-10 גטהון נ' מדינת ישראל והפסיקה המצוטטת בו.

בנסיבות אלה אני קובע שמתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם בהליך זה שלפני, נע בין 5-12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה צופה פני עתיד.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו בהזדמנות הראשונה ואת החיסכון בזמן שיפוטי.

מנגד, לחובת הנאשם 4 הרשעות קודמות בעבירות דומות ואולם, רובן ככולן התיישנו זה מכבר.

הנאשם עצור מאחורי סורג ובריח מזה כשלושה וחצי חודשים כאשר תנאי המעצר קשים מתנאי מאסר וגם נתון זה אקח בחשבון.

בנסיבות אלה, סבורני שיש למקם את הנאשם מעט מעל לרף התחתון של המתחם לצד הטלת ענישה הצופה פני עתיד.

לאור האמור, אני מטיל בזאת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 6 חודשים שיחושב ממועד מעצרו של הנאשם בהתאם לחישובי שב"ס.

2. מאסר על תנאי של 1 חודש למשך 2 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, לאחר שחרורו ממאסרו בתיק זה על כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.

3. מאסר על תנאי של 3 חודשים למשך 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, לאחר שחרורו ממאסרו בתיק זה על עבירה של החזקת סכין שלא כדין.

גזר דין זה מהווה פקודת מאסר.

ניתן בזאת צו להשמדת הסכין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח כסלו תשפ"ד, 11 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.